

САНА ОЛОХ

Х а й з а т

1931 сая алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 30 5997)

1982 сая. Кулун тутар 11 күнэ
чэппиз

Сынаста
2 харчы

СОВЕТСКАЙ ДЬАХТАЛЛАРГА

Күндү дьахталлар!

Бийиги социалистическай Ард
дойдубут албан ахтыах кырсыктар.

Советскай Союз Коммунистическай
партиятын Кини Комитета эһигини
Дьахталлар аан дойдутаары күнү-
ринини—аан дойду бүтүннүүтүн үлү-
һи дьахталлара интернациональнай
биир сыанааланыыларын күнүмөр
ичимтик уонна ичинник эрарда-
лар.

Сырдык, хааскылы үөрүүлээх
кулун тутар 8 күнүн бырааһынны-
га бийиэхэ дьин-чахчы көрүөт бү-
түннүүн бырааһынныгынан буолла.
Бу социалистическай общество
дьахтарга дьини ытыктабылын ча-
былхай көстүүтэ. Бу советскай но-
руот революционнай өхсүбүүтүгүр
уонна айар-тутар кыйымыларыгар
кини сүүнэ үтүөлэрин биллэрин.

Быйылгы бырааһынныгы бийиги
Советскай Социалистическай Респу-
бликалар Союзтара тэриллибитэ 60
сала туолуон иһинэ бэлэтинибит.
Бийиги үтүө национальностоох го-
сударствонут сүбүөтөр турарыгар
уонна бөдөргүүтүгүр дьахталлар
сүүнэ оруулаахтар. Ийэ дойду
бэстии ситиһилэринэн уонна кыа-
быларынан үтүө өттүнэн киһилэр
бэйэни харыматаат үлэлэринэн
уонна таламныылар эбөөһүннөөх.
Дьахталлар—коммунистар уонна
партията суохтар—гражданскай са-
рин сылларыгар уонна бастагы пи-
тилеткалар тутууларыгар, Ард дой-
ду Улуу сэриитин суоһаах кэмнэр
уонна дойдуну чөлүтүр түһөрүн
ыарыах сылларыгар хорсун бы-
һыылара уонна дьылалара үйэлэр-
тэ өдбөөдүйүү суога.

Өндүкүм дьахталларга дьиниэхэ
көбүлү уонна айар күүстөр чэпчиги
сыйдыыларыгар киһи кыахтары
биздэ. Эһиги экономика, наука
уонна культура, үөрөх, доруобуйа
харыматабылын уонна спорт араас
сынааларыгар ситиһиннээригинэн
дойду—союунайдык киһи туттар.
Халла барытыгар бийиги ара дой-
дубут өссө өрдүк баай, кары уонна
күүстөөх буоларын, советскай дьон
өлөхтөрө уонна уйгулара туһарын

туһугар эһиги улуу кыһамнылаах-
тык уонна дьулуурдаахтык үлэли-
һит.

Кини советскай республикалар,
дойду бары националарын уонна на-
родностарын дьахталлара социалис-
тическэй Ийэ дойду сайдыытыгар,
бырааттыы норуоттар довордохуу-
ларын уонна тулаадыббат биир
сомоһолорун салгыы бөдөргөтүүгү
достойнай кылааты киллэрэллэр.
Советскай дьахталлар коммунизм,
улуу Ленин партиятын идеаллары-
гар муһура суох бэриинилээхтэр.
Быйарык туох баар энтузиазмнытын,
билигинин, үлэни таптыырдыгы-
уонна мастарыстыбадытын эһиги
коммунизм тутуу улуу дьылалы-
гар, ССКП XXVI съезин историчес-
кай уураахтарын өлөххө киллэринэ
биздэбит. 1982 сая былааннарын,
уон биирсе пилетка соруахтарын
ситиһиннээхтик тодорор иһин со-
циалистическай куоталаһыга маху-
йонунан дьахталлар ударнай үлэ
холобурун көрдөрүллөр. Уһулуччу-
лаах үлэбит дьахталлар Социалис-
тическэй Үлэ Геройдарынан, СССР
Государственной бйриимнэтин лау-
реаттарынан буоллулар. Ийэ дойду
үрдүк маараадаларын ылылар.

Эһиги государственнай уонна об-
щественнай дьылалары салалыыга
киһиги уонна айымнылаахтык
сыттымыт бийиги өлөхпүт дьини-
лээх чахчытынан буолар. СССР
Верховнай Советын хас үһүс депу-
тата, өлөхтөөх Советтар хас иккис
депутаттара—дьахтар. Профсоюзнай
уонна комсомольскай тэриятэлэр
аһардарыттан ордуктары дьахтал-
лар салалаллар.

Бүгүн бийиги ийэ-дьахтарга ор-
дук сылаас тыллара туһайабыт.
Леонид Ильич Брежнев бэйэтин
«Ахтыларыгар» ийэ туһунан из-
йинилээхтик, уолуу дьини тапта-
лынан этэр. Дьахтары дьыа көргөн
дуһуатынан сирдээхтик ааттым-
лар. Маһна киһи үтүө үчүгэй ха-
чытабалара саралааналлар, личносту
кылааты ууруллар. Бэйэбит ороһор-
гутун үрдүк ийэһи, үлэни төп-

тынар, чинэһинэй буоларга иһит,
эһиги дойдуга достойнай, эрэллээх
сөбүгү бэлэһиниги. Партия уонна
правительство ийэ-дьахтар туһугар
сыламмата суох кыһанар. Ийэ-
өбөр, сэргэһи көмөнү улаатын-
нарар дьахталлар киһе системалара
утумнаахтык өлөххө киллэрэллэр.

Ийэ, киһи өлөрүн дьоллору
эйэттэн араарыллыбаттар. Советскай
дьахталлар Коммунистическай пар-
тия уонна Советскай государство
эйбэ дьулуһар тас политиналарын
ис сүрэхтэриттэн бүтүннүүтүттөн
өйүүллэр. Уустук аан дойдутаары
быһыгы-майгыга бийиги биир дой-
дулаах дьахталларбыт социалисти-
ческай дойдулар дьахталларын,
планета бары үлэбит дьахталларын
ытта бииргэ эйэ иһин, ракетнай-
ядернай сарин кутталын туоратар
иһин активнай өхсүбүүнү мытат-
лар. Байыаннай кутталы утары, са-
быланын суох өсөрөр уонна ийэ
иһин өхсүбүүгү дьахталлар куоһе-
тара өссө өрдүк эрчимнээхтик иһи-
линнэ! Оролор төбөлөрүн үрдүгүр
куруутун ыраас халлаан уонна ча-
былхай күн баар буолуохтуннар!

Күндү советскай дьахталлар!
Күүрэннээх үлэбит, социалисти-
ческай Ийэ дойду уйгутуттар сы-
ламмата суох үлэбит иһин эһиэхэ
ис сүрэхтэн коммунистическай ба-
һымы!

Ис сүрэхтэй бүтүннүүтүттөн
эһиэхэ үтүө доруобуйаны, уйгулаах
өлөбү, үлэ, үөрөххө, айымныгы
сэргэ ситиһинилэри баарабайт! Эһи-
хэ уонна эһиги каргытаргытыгар
улахан дьолу!

Советскай дьахталларга чинэ-
уонна албан аат!

Государств бйрааттыы дойдула-
рын дьахталларыгар итин эрарда!

Бүтүн аан дойду үлэбит дьах-
талларын бииргэ түмүүлэрэ уонна
сомоһолуулар бөдөргөтүһүнэр!

Туругурдун бийиги Ийэ дойдубут
—Советскай Социалистическай Рес-
публикалар Союзтара!

Туругурдун коммунист!

СОВЕТСКАЯ СОЮЗКОММУНИСТИЧЕСКАЯ
ПАРТИЯТЫН КИНИ КОМИТЕТА.

ҮӨРҮҮЛЭЭХ МУННЬАХ

Оройуон үлэбиттэре
дьахталлар аан дойду-
таары күнүрин сир ах-
сын үөрүүлээхтик, үрдүк
орө көтөдүллүүлээхтик
бэлэстэтиллэр. Коллек-
тивтарга үөрүүлээх му-
нньахтар, үлэни дьахтал-
лары, күн-күбэй ийэлэри
чэстэстииһинэр буоллулар.

ССКП райкомун бюро-
тун, народнай депутаттар
оройуоннаабы уонна Чу-
раачы салиэһнэтинээри
Советтарын исполкома-
дын оройуон киһини үлэ-
һиттэрин предствителле-
ри кыттылаах ити кэрэ-

бэлиэ датага аналлыах
үөрүүлээх муһуахтарыгар
аан дойду бүтүннүүтүн
үлэбит дьахталларын ин-
тернациональнай бийр са-
нааланыыларын күнүн
туһунан даһылааты ССКП
райкомун секретара Е. М.
Макарова огордо.

Мунньах кыттылаах
тарыгар П. М. Решетни-
ков аатынан народнай
деатр айар коллектива са-
жэ народнай суруйааччы-
га Д. Н. Синцев—Суорун
Омолосон «Сайсары»
диян драматын туруорда.

Оройуон
рекордсменнара

Василий Давыдович
АНДРЕЕВ

Оройуон сылгыһыт-
тара пилетика бастагы
сылгыгар үрдүн таһа-
рылаахтык үлэлээ-
биттэре. Звенолар куо-
талаһыларыгар «Чу-
рапчы» совхоз Кыта-
ахтаньы отделене-
тиятан Василий Давы-
дович Андреев сала-
һар коллектива бас-
табыта. Бу үс чи-
лиэһнээх звено 167
биздэтин 167 кулуун
ылан сүтүгэ суох иһи-
питэ, көрөр-хараһар
330 сылгытыттан би-
ри даһаны эңиримпэ-
тэра Олон оройуон са-
на рекордун өлөхтөө-
бута.

Андреевтаах сылта-
интинтигар базаны та-
рийиһиһи оройуонига
эһи үтүө холобуру
көрдөрүллөр. Ол кур-
дук, эһилэрин нүүс-
тэринэн сана маһынан
ҕанда үрээбэр 6х8 м
слерер дьыһы, 2 юс
усталаах баһама ку-
рбуну, эһин аһылык
ыһылаатын туттулар.
Ону таһынан совхозка
өһөн 1 тыһ. тахса ку-
бэһи метр саһааны
кэртилэр.

Звенога наставник
И. И. Собанин 80 биз-
дэтин 80 кулууну ылан
үрдүк холобуру көрдө-
рө. Ол иһин опыттаах
сылгыһыкка Социалис-
тическэй Үлэ Геройа
И. И. Константинов
Кытаан бйриһе тут-
тылаһа.

Коллектив ситиһи-
лэр күчүт сылгыны
кэртилэр И. И. Дьяч-
ковнай кыһамнылаах
үтүө аһык төһүүнэн
биздэ.

Оройуон сылгыһыт-
тара кыйыл республи-
кага таһаарыт дьы-
һаарыгар бйэрби
ралларын толоруула-
рыгар рекордсмен звено
Советин иһааһы-
лаах кылаатын кил-
лэринэ. Ол туһунан
кыһааһытыба-
тын бастыһыгарын оро-
нотинаабы слетун үр-
дук трибунаыттан
эһилекой В. Д. Ан-
дреев эппитэ.

Бу күнүгэ коллек-
тив сана үөрүүлээх
сүрүмэ истэн өссө үр-
дук көтөдүллүүлээхтик
үлэһинэр аһыт сыл
үлүүһүн киһилэр рес-
публикага куоталаһы-
лаах кыһамнылаа-
х дьыһааһынылар.

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

ССТА

УУЛУЧЧУЛААХ ЭКСПЕРИМЕНТ

ССРС Наукаларын
Академиятын институтта-
рыгар «Венера-13» уонна
«Венера-14» космическай
станциялартан ылыллы-
быт научнай информа-
циялары обработкалаа-
х, и иһэһээ үөрэтин сал-
даһар.

«Венера-14» планета-
лар иһин ардыларынан
ды автоматическай стан-
ция түһэриллэр аппарата
Венера планета мууру-
гар кулун тутар 5 күнү-
гэр сылааһастык олордо.
«Венера-13» станция тү-
һэриллэр аппаратыттан
тыһыһыкча километр ыраас
сылааһастык олоруу оро-
йуонугар планета буорун
быһаачы ырытыы онго-
һулуһуна. Сиргэ тулаһыгар
эйгэ сана панорамнай
өйүүлаһыһа бэрилинэ.

Бийр иһилин програм-
манын Венера муурун

(ССТА).

Үлэбит үрдүк сыанабылынан!

Бүтүн Россиятаары социалистическай куотала-
һыһа энтисит үрдүн көрдөрүүлэрин, 1981 сыйга
РСФСР эконоическай, социальнай сайдыытын го-
сударственай былаанын ситиһиннээхтик толо-
руу иһин бийиги оройуонмут Эрилик Эристини а-
тыһан совхоза РСФСР Министрдерин Советын,
Профессиональнай Союзтар Бүтүн Союзтаары Кини
Советтарын ноборула сылдар Кыһыл аһаһыты
нан маараадаланна.

ССКП райкома, народнай депутаттар оройуон-
наабы Советтарын исполкома, тыа хаһаайыстыба-
тын производственай управлениета, ИВСЛКС
райкома, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттерин проф-
союзун райкома куоталаһыы кыаһылааһа совхоз
коллективын үрдүн маараадаланан итинни эрарда
лээтилэр уонна кэрэ-бэлиэ событиелардаах 1982
сыйга үлэбэ өссө үрдүн ситиһиннээри баардылар.

ПСБСКС ПЛЕНУМА

Пленум «ПВСКС» үз
тин тухунан өткөүт ую
на ССНН XXVI съези
уураактарынан сабыстан
ССРС Профессионалны
Союзынын соруулар
дын ССРС Профсина
рын XVII съези
ПВСКС даулааты
дуууласта уюна бий
рота.

- Пионердар өөр үрдүгөр эйэни модьунлар.
- Улуу Ияэ дойдубут үстүн.
- Хатылы орто оокулатын 50 ылын бэлиэтэрин.

«Суох буоллун сэрин
Сир үрдүнэн Эйя кол
ба көтүүн!», «Нейтрон
бомба суох буоллун!»
Иһинги модьуйуубут,
Ыбыт Үтүннүк.

Холтенов

тагараг дэмэтин хүнд
малларын мунгаваллар.
Биир саамай хэрэгсэ-
билдэх сиринэн В. И
Ленин озорбут уонга үлэ-
дэбит навикета буолар
Манна идлэх киһи сүд-
дьян улуу сирдүйт үлэ-
дээн, олорон ааспыт оло-
дун нийта сийилин билсн-
һэр, эг-харахтарынан нө-
нөр астынар.

Кийиндэ плоиладка "Бээр В. И. Ленин мавзолейы" гэр күнү быһа үгүс кини хотовостуу субуллар. Билиги ойно уочаранка туран Анапартан сыдыар оролору кытта бидеистибиит. Мавзолейга киирөөү үлүү сирдиги тааа сабыллаах саркофаг иһигэр сытарын көрдүбүт. Сирдиги сындык көрүөһигэр сүтүгүбүн астыабын.

Мавзолей бийтнi сто-
лицабыт Киин площадын
былыргы архитектурал
ансамблыгар табыллан
олчуллубут бiтiр саамай
кэрэхсэбиллээх тутуун
буолар.

Биниги дойдубут сто-
лицата Москва коорат-
дыкти совуэр тутула-
ра. аатырман аатырбыт
Кыһыл площадь биниги
өйбүтүгэр-санаабыты г а р
сүһлэтинк иһэн хаалбыт-
тар

IX : малак үөрөнзөчигити,
Бахы

Ааспыт субуотар
Хатгалы орто оскула-
та төрүттэммитэ 50
сыла туолуута үөрүү-
дөөхтүк бэллэтэниэ.

Оснудла үйэ агар
дааг юбилейынан са
бэстээн ити күй иди
лаастарга үлэ уонна
сэрин ветераннара, ос
нудла урукку апыуск
никтара кыттылыаа
албан аат уруонтары
кыттылыһынар, үөрүү
лаах динейка буолла
аналлаах обелыск аны
дына.

Сельский клубууд
буолбут үерүү
лээх муниахх
«Үй» ангара үүнэ
келуенани үөрэттн
интийгэ» дин дакы
лааты ослуола дирек
тора РСФСР норуу
үөрэдиринтигэр туйгу
на Д. П. Чечебууо
эгердо. Ослуола
ССКП райкомун уонин
райсовет исполкомун
Бочуотунай грамотаты
онна Эвэрдэ адырыс
тарын үөрүүлээх бы
һылга-майгыга ССКП
райкомун бастаны се
кретара И. П. Дист
ка туттарда. Саха
АССР Үөрэтин минис
трин солбууааччы В. А.
Гордатов эмнэ Бочу
отунай грамоталары
туттардаата.

Муньбаха Эвард
Задарыстары иттин
ага БВСЛКС рай
туму икнис секретар
а Н. Н. Хоютазов
Субурууская аатына
скаж директора А. В.
Ефремов, Болтоно
сельсоветын исполню
мун председател Т. В.
Полена, Хатылы сель
советын исполкому
секретара М. Н. Про
кошева уо. д. а. туу
гардылар.

Үзүүлтээх мууныа
кэниитэй концерт үсн
на киһэ факелзаам
хямыы буолулап

Холного селсхий Со-
ветий сессиятыг ний-
мэлээ санитарий-чэбди-
гирдэр үлэи тупсарыг
тухуан участкай ба-
лалыи эпидемиологын
комаловөөчүтэ Е. Г.
Кузьмина дакылаата
нүүдэллэллэнэ.

Сессия нэбилээнэ бу
ула бачачча сэргэхсийэн
эрэрин бэллэтээтэ. Юби
лейдардаах сылта учас
тковай балыйыһа моллен
тина, учууталлар өлөрөр
дыһалэрин уонна «Север
най» агитатона олохтоох
торо көрдөрөн агитация
ны тупсарыыта, тыраас
кадааныны уонна испэс
кэлээһини кытыыта, ба
лалары тупсаран өлөрүү

тырынаал суох буолан
бөһүөлэни тулсарар үлэ.
лэр атахтаһаллар.

Депутаттар итг снэр-
дэх көрдөбуллэрин
учуоттаан, сессия уулус-
салары бэрэдэктээһингэ,
тэрияталар территорияла-
рын, маллар уһаайбала-
рын, фермалар тастарын
ыраастааһынга, ыраас-
чэбдик олугу пропаган-
далааһынны күтүбүрдүүгэ
туһайан быһаарымы ылын-
на. Норуот таллыылахта-
ра туһааннаах уонурун
тарынан бу үлэни бы-
лааннаахтык тэрийэллэри-
гэр сорун түбүрүбүлүннэ.

Г. СОКОЛЬНИКОВ,
бывший офиц. войск

ОРОЙУОН СОВХОЗТАРА СҮӨНҮ ИИТИИТИГЭР 1982 СЫЛ КУДУН

Сонхосгол	Эт олохуута (центнер) тыннаах үйлдвэрлэл				Эти государства атылаахын(центнер)				Үүгү валовой шым (центнер)				Үүгү государства атылаахын (центнер)				Билр фургоннай аналтан шанна (кг)			
	Квар- талары былаган	Тоолга	%	1981 с. ±	Квар- талары былаган	Тоолга	%	1981 с. ±	Квар- талары былаган	Тоолга	%	1981 с. ±	Квар- талары былаган	Тоолга	%	1981 с. ±	Квар- талары былаган	Тоолга	1981 с. ±	
Зард Марин	1545		+272		1350	1544	108,4	+328	2910	2819	96,9	-537	2800	2390	85,4	-782	120	116	-26	
Субуруускай	804		+55		750	804	114,4	+54	1190	1348	113,3	+140	1100	1221	111	+207	99	103	+13	
Эр. Эрестини	1286		+69		1200	1265	107,2	+102	2330	2427	104,2	+128	2200	1935	87,9	-106	132	130	+2	
"Чураачы"	723		+10		700	723	105,4	-3	1270	1346	106	+48	1300	1319	101,5	-57	99	95	-5	
Орой, үрдүнэн	4338		+406		4000	4338	103,9	+478	7700	7940	103,4	-221	7400	6865	92,8	-526	117	113	-	

Комментатор колонкалар

ӨЛӨРҮӨХСҮТТЭРИ АРАҢАЧЧЫЛААЧЧЫЛАР

«Манай туох барыта туохулааһынны тыһыа» ханна сарыытар олуту-сүтүтү. Күнн Америка 7 мөлүһүн кэригэ, онтон итара нидеел, нэби-дизиньалар госуларста-тыгар—Гватемалада үөс-сикат Сыйыны, майгыны Франция «Менд» дээн кыата ити курдук ойуу-туур.

Бүтү Гватемала, ити биер Сальвадор курдук, бумар террор генерал Дукас Гарсия хааннаа-реалистик официальной палатина, рангатыгар ашарылыбыт дойдуту-ни буолар. Диктатураны утары турумуу бастаа-малааччылар атырбэтэ, ити утары охсуһабыт ити сытадыран режим ч.мекелерэ дьыһыах геноциды, атыһыах эт-тэххэ палитиканын маас-сабайдык кыдыһыах оххоо киллэрэллэр. Ки-иплэр олохтооттот бэрээ-тэни сөбүлэбэт дээн бү-түһүн уорбалаах хас биридди гватемаланы ара-дөөр буолбатахтар, бэ-дөөр, ийрбэдэх дээн тутумулаах, сир үрдүт-төн сүтүн дэрэбинэлэри уонна бөһүөлэктэри ити-ри сотоллор. Вьетнам палаты сэрин сааһа аме-риканскай агрессордору, тап суох оҕоһулабыт Сигма дэрэбинэ бэй-рык доһулатын Гватема-

ианнаа биригэ үлэ-лэ-рин кистээт дьыһыла-рып, нэби-дизиньал АХШ дойдуту күүдүбүт бөс-кө, күүдүбүт охсуһуу ту-һага суоттар.

Ити охсуһууу мүлү-ү-үэри Гватемалада дик-татура Вашингтонлаах хааннаагытын сөбүлэ-тиннэригэ политическай алтыһарыларын өнө-түтүт. Кулун тутар 7 кү-нүтүр дойдута «бары бү-түтү» «амбардар» дээн адтыһааччы дьыһыла-ныа. Ити—Вашингтон кыта-һы, ити сонноһор тапчыи спентактыһын атыл дуол-батах. Дойдута бары де-мократическай күүстэр «солуон тас өттүтүр баа-ларынан» биллэриллиб-төрүн. Билигин дойдута байылыгытын байыаннай олигархическай, эргит-лэр представителлэра ара «быбарданар» кыахтаах буолбуттарын көнө хан-нык быбардар тустары-наа этнэххэ сөбүт дээн айытымы үөскээн тахсар. Байыаннай олигархичес-кай режимгэ «демокра-тическай» дьүлүнү биз-рөгэ сорунуу аан дойду общественноһын даһаны, гватемальскай норуоту да-һаны муһарар кыа-суох. Дойдута диктатура-ны утары патриотическай сөбүлэһиэх охсуһуу күнтэн күн улам киһг да-лааһыһанар.

Н. ЧИГИРЬ
ССТА ырытааччыта.

Михаил Степанович ОКОНЕШНИКОВ

Бу дьыа-кулун тутар 7 күнүтүр Якутскай ку-раһа ССКП райкомун чилиһин. Карл Маркс аатынан совхоз парткомун секретара. Норуоттар До-вородоһууларга орден на-валера, РСФСР норуот үөрэҕиритигэр туһу-ни Михаил Степанович Оконешиков уһуһуу кырааһыгар кыаһыа би-лиги кэксэбриттэн олго-туораты.

М. С. Оконешиков 1932 сыллаахха Мугудай кыһыһыгар кыахтыах кэрэһинэ төрөбүтэ. 1953 сыллаахха Чурапчинскай педагогическай училище-гэ бүтэрэб. Якутскайдаа-гы педтехникума кыт-тыта. Ити институту 1956 сыллаахха бүтөрөн баран бэйэни үлэтин Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Ты-гүлү орто оскуолатыгар бэлэһин уонна химия учууталын бэйэһитин саралабыта. Оттон сал-гыы ити оскуолада заву-дунан, директорунан үлэ-лэбэтэ. 1961 сыллаахха ССКП кэксэтигэр киир-бэтэ.

1968 сыллаахха Мугу-дай орто оскуолатын за-

дунуһун аһанар. Салайар үлэ-гэ дойдурдаах, үүнөи-һэр коммунист 1970 сыллаахха ССКП райо-муу инструкторунан еро-таһарыһалар. Ити сыл ахсыһыах Калиһин аа-тыһан нолхоо коммуни-ст.

И. П. Листиков, М. Е. Перелюков, С. П. Макаров, Е. М. Макарова, Д. Д. Петров, А. Е. Чичигинаров, Н. С. Дмитриев, П. М. Пермякова, Э. И. Монастырев, И. И. Федотов, Л. Д. Барашкова, Н. Д. Неус-тров, Е. Е. Васильев, Я. С. Трофимов, М. С. Леон-тьева, Е. Е. Ефимов, С. Н. Чичигинаров, Л. А. Дья-ков.

«Гыһаасцаһар» кимэн киириэх иннинэ

Сыйыгы муссоннар онтон хаалбыт ханыах кинилэригэ — аам ыйын ара 300 метри ыттарга 5—25 күнүтүтүт — пла-сүт сыл наада буолбу-та. Билигин советскай алыһыһтар ыттыахтаах штурмалаһын быһаанна-маршруттара саамай уу-сүт.

Эверест Арктика уонна Антарктида кыһыһыт-тан байылаһыта. 1924 аһылчылар 8572 м үрдүккэ ыттыһытара.

Синиокка «гима-ледаһар» хайыһар аста-фетатын стартыгар.

ССТА фотохрониката.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Болдойун: «Саха сириг хайыһара-82» конкурс

ССРС уонна САСР ырыллыһыттар 60. Саха-сыра Россия госуларста-тын састаабыгар көгүл-сүтүнэн киирбэтэ 360 сыл-лара туолууларыгар аһа-мкыт республика үрдүнэн кыһыһылар «Саха сириг хайыһара-82» дээн кон-курс сыһыанан кыһыһы-һыһа сааһыттан тутулу-на суох хайыһардаһыһа-на гартыһы, үлэһиттэри 110 компетенһын норма-тивтарын туттарыта ба-мэлэһин итэһиэх физик-скай култура уонна спорт маассабайын сити-һи буолаллар.

Конкурсу ССКП рай-кома, райсовет исполкома, ЫБСЛКС райкома, спорт-комитет сүрүннээн ы-һаллар. Хас биридди нэ-бэлэһкэ конкурс комис-сиялара тэридэллэр.

Конкурс кулун тутар 1 күнүтүн муус устар 18 күнүн киллэри туран ыһыһаллар.

Хайыһар иһин суола оҕоһулар: 2 уонна 3 ки-лометрдаах дистанциялар — кыра саастаах үө-рөһччилэргэ уонна саас-таах дьонго. 5 километр-даах дистанция — үрдүкү ыһаастар үөрөнүччилэ-рүтэр уонна кыһыһыһа-быдэһ аһаһытар. Ха-йыһар суолларыгар кон-трелер-судьялар рэспи-

сание бэйэһитынан үлэ-лэһтэхтэр.

Конкурска кытаааччы хайыһар суолутар тахса-рытар, карточка ылар, дистанциятын түмүктэтэ-һиэ бүтэһик карточкатын бэйэтигэр илдьэ хаалар. Кытаааччылар 2 кило-метра 2 очкому, 3 кило-метра 3, 5 километра 5 очкону ыһаллар.

Кыһыһылаахтары бы-һарыһа дьон маасса-байдык кыһыһыта учуот-тунар. Конкурсу кыһыһы-лаахтара көрдөрбүт уоп-сай километраһыгар, бэһиһ көрдөрүүлэ-х 5 ар киһи, 5 дьахтар уоп-сай эһиһ иһиччилин уол уонна кыһы (үөрөнүччил-лэр) кыһыһыһтарын (сүү-рүтү километраһыгарын кыһы туран оройуоннаа-гы комиссияга муус у-стар 25 күнү аһаһахха түһэриһтэхтэх.

Нэһиһкэһтарын кы-һыһылаахтар биер кыт-тыһы көрдөрүүтүн уон-на 20 бэһиһ көрдөрүү-лэһтар орто километ-рыһтарынан быһаарыл-лыахтара.

Бастаабыт кыһыһыккэ «Сага олох» ханыах ку-рста уонна диплом, II-V миһасталлаһтарга ыһмел-лэр уонна дипломнар ту-тарыһыһахтара.

ТЭРНИЭР КОМИТЕТ.

Спорт Спорт Спорт

УОЛАТТАР БЭРГЭН ОХТОРО

Горнай оройуонун эһиһигэр Вэрдьыгэ-тэххэ «Урожай» ДСО общество уобаластаа-ры советскай оҕолорго оу-кан ыһыта күрэхтэ-һиһи ыһыһыһа.

Бэйиһи оройуонмутут-тан аһыс эдэр спортсмен кыһыһа. Кинилэртэн хаастарга кандидат Сер-гей Майоров чемпион а-тыһы ыһа. Маастарга кандидаттар Христофор Дьячонскай уонна Нико-лай Матвеев иһис үһүс миһасталары ыһыһалар. От-тон кыһыһыһарыт би-р миһастаах миһасталарга тин-сэбэтиһэр.

Т. СТАСОВА,
обо спортиннай
оскуолатын
старшай тренера.

ЭРИСИЛЭЭХ КНИРСИЛЭР

Чакырга иһин агит-штаб (начальник П. Д. Захарова) тэриһиһи-һи ССРС, Саха АССР тэриһиһиһтэра

60. Саха сыра нуучча госуларстааһын састаа-быгар киирбэтэ 350 сыллара туолуулары-гар аһаллаах спортин-най нэдиһа ыһы-һыһа.

Туорт күн устата во-лейболга, баскетболга, саахыманна, дуобакка, ос-уол тенниһигэр тыһаа-һыһаах күрэхтэһиһлэр буолтулар. Ордун сити-һиһэһтих эдэр ыһа-һыһыһыт Мари Борасо-ва, пенсмонерлар А. Н. Кузьмина, И. Н. Никонен, Е. А. Миронов күрэхтэ-һиһэр.

Ордун күүстээх ха-һаандааһа «Сарыал» агитзола (начальник В. И. Адамова) аһыттары лаппа баһыһа. «Сардаһалар» (начальник Н. Н. Флегон-това) иһис, «Ыһаарык-чаһаһар» (начальник М. А. Тимофеева) үһүс миһасталлаһылар. Оттон «Кэкска» агитзола (на-чальник М. И. Маркова) тыһаахха таһыһыһылар.

Н. ФИЛИПОВ.

БИИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтой индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, аһаллар — 21-495, уопсай — 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского района КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.